

ศักยภาพของพื้นที่ในการตั้งศูนย์ฝึกกบฏมุลฝอย ของเทศบาลตำบล
ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๔๓

ISBN 974-665-185-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๗พ
๑๕๔๑ ศ
๒๕๔๓
A 2

4136857 ENTM/M : สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ; วท.ม.(เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : ศักยภาพของพื้นที่ / ศูนย์ฝังกลบมูลฝอย / ศูนย์เผามูลฝอย

วิธีศ ทุมจันทร : ศักยภาพของพื้นที่ในการตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอย ของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี (POTENTIAL SITE FOR LANDFILL CONSTRUCTION CENTER OF TAMBON MUNICIPAL IN UBON RATCHATHANI) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุระ พัฒนเกียรติ วท.ม.,ชาติ นาวานุเคราะห์ Ph.D , อัจราพร สังข์เพชร Ph.D, วิลาสินี อโนมะศิริ สค.ม., 219 หน้า ISBN 974-665-185-4

การศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอย ของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการฝังกลบมูลฝอย โดยใช้ปัจจัยทางด้านกายภาพ ชีวภาพ และ สิ่งแวดล้อม มาประเมินด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic information system : GIS) การศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอย โดยวิเคราะห์หาเทศบาลที่สามารถใช้ศูนย์ฝังกลบมูลฝอยร่วมกัน ได้ ด้วย คำสั่ง Network Analysis จากโปรแกรมอาร์คิว 3.1 และการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอย ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือ สัมภาษณ์ คริวเรือนกลุ่มตัวอย่าง ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการฝังกลบมูลฝอย

ผลการศึกษา พบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพในการฝังกลบมูลฝอย มีทั้งหมด 3,379.75 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 21.88 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพปานกลาง ประมาณ 2,047.11 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 13.25 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด พื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ประมาณ 894.57 ตารางกิโลเมตร หรือ ร้อยละ 5.79 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด และ พื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำ ประมาณ 438.07 ตารางกิโลเมตร หรือ ร้อยละ 2.84 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด การศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอย สำหรับ 27 เทศบาล สามารถวิเคราะห์หาเทศบาลที่สามารถใช้ศูนย์ร่วมกันได้ จำนวน 15 ศูนย์ฝังกลบมูลฝอย และ 5 ศูนย์เผามูลฝอย ในด้านความคิดเห็นของประชาชนในการตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.75 มีความเห็นด้วยในระดับสูง ร้อยละ 16.55 และ มีความเห็นด้วยในระดับต่ำ ร้อยละ 11.75 หากมีการจัดตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอยขึ้นจริง กลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าไม่มีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ประมาณ ร้อยละ 65 และกลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าอาจมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น ประมาณ ร้อยละ 35 โดยปัญหาที่อาจพบมาก คือ ปัญหากลิ่นเหม็น ร้อยละ 35.0 เสียขัง ร้อยละ 23.7 หาพื้นที่ไม่ได้ ร้อยละ 8.7 ปัญหาสัตว์นำโรค และ น้ำไม่สะอาด เท่ากันๆ คือ ร้อยละ 8.2 นอกนั้นเป็นปัญหาอื่นๆ แนวทางที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะในการแก้ปัญหา มากที่สุด คือ ต้องการให้ตั้งศูนย์ฝังกลบมูลฝอยห่างจากชุมชน ร้อยละ 60.4 โดยมีระยะทางเฉลี่ย ประมาณ 1 กิโลเมตร รองลงมา ร้อยละ 9.9 ให้ใช้วิธีเผามูลฝอยโดยเตาเผาแทน จัดให้มีระบบป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 8.8 จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลศูนย์ฝังกลบมูลฝอย ร้อยละ 7.7 ประชาชนควรมีการแยกขยะ ร้อยละ 5.5 ประชาชนกำจัดขยะของตนเอง ร้อยละ 4.4 และ ศูนย์ฝังกลบควรอยู่ห่างชุมชนและเป็นที่สาธารณะ ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ผลการศึกษา ครั้งนี้ เป็นแนวทางในการคัดเลือกพื้นที่สำหรับกำจัดมูลฝอย โดยเฉพาะวิธีกำจัดมูลฝอยแบบฝังกลบที่ถูกหลักสุขาภิบาล สำหรับ ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเฉพาะ เทศบาลตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

4136857 ENTM/M:MAJOR : TECHNOLOGY OF ENVIROMENTAL MANAGEMENT ; M.Sc.

(TECHNOLOGY OF ENVIROMENT)

KEY WORDS: POTENTIAL SITE / LANDFILL CENTER

WICHID PUMCHAN : POTENTIAL SITE FOR SANITARY LANDFILL CONSTRUCTION CENTER OF TAMBON MUNICIPALITY IN UBON RATCHATHANI. THESIS ADVISORS : SURA PATTANAKIAT, M.Sc. CHARLIE NAVANUGRAHA, Ph.D., ACHARAPORN SUNGPETCH, Ph.D., WILASINEE ANOMASIRI, M.A. 219 p. ISBN 974-665-185-4

The objective of this thesis study on a potential site for sanitary landfills construction center of Tambon municipality in Ubon Ratchathani was divided into 3 steps as follows. The primary step was a study of a potential area for a sanitary landfill using physical, biological and environmental factors, which were evaluated by using Geographic Information System. The secondary step was a study of a potential site for a sanitary landfills using network analysis to identify suitable transportation to the site of the landfill in each Tambon municipality. The final step was a study of the opinion of people toward the proposed landfill site using multiple random sampling and questionnaire technique.

Possible sites for the landfills included about 3,379.75 km² or 21.88 % of the study area .It included low potential sites of about 438.07 km² or 2.84 %, moderately good potential sites of about 2,047.11 km² or 13.25% and high potential sites of about 894.75 km² or 5.79 % and of the study area. There were 15 sites of sanitary landfills for 27 Tambon municipalities in Ubon Ratchatani while another 5 sites were proposed as incinerator construction centers. Popular acceptance of the proposed landfill centers were shown as at a low level of about 11.75 %, at a moderate level of about 71.75 % and at a high level of about 16.55 %. About 65% of the people expected no problem and 35% expected some problems related to sanitary landfill construction. The anticipated problems included bad smell (about 35 %), noise pollution (about 23.7 %), inadequate space (about 8.7 %) and disease carriers and water pollution (about 8.2 % each).

Recommendations to solve the problems included location of landfill sites a distance of 1 kilometer from local communities. The landfill site should ideally be replaced by an incinerator operation. Also recommended is the environmental impact protection process and the promotion of the recycling and self-treatment activities.